

A TENGERPART

NAPILAP.

IV évfolyam.

FIUME, vasárnap, 1907. december 22.

290. szám.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

VIA DEGLI OPERAI.

TELEFON 920. SZÁM.

Előfizetési ár:

Egész évre . . . 24 kor. Negyedévre . . . 6 kor.

Félévre . . . . 12 kor. Egy hónap . . . . 2 kor.

Egyes szám ára 6 fillér.

HIRDETÉSEKET

a kiadóhivatali mérsékelt áron számít.

Hivatalos hirdetések 6 hatáshoz pontjára 40 fillér.

Vajudnak a hegyek.

Olympusi látványoknak illet be az a jelenet, amelyben tegnap, a városi képviselőtestületben Vio podeszta hajbakapott zanella rikárdúrral. Ez az epizód egy kis részt képez azon a színvonalon, amely az autonómpárt színpadjáról bepillantást enged a kulisszák mögé. Pártoskodás folyik az autonómpártban. Vioék részéről, igazán el kell ismernünk, politikai szempontok is szólnak a dolgokba; zanella rikárdék részéről azonban pusztán a *kenyérkérdés*; és a politika is csupán abból a szempontból, amennyiben ez a sikeres megélhetést biztosíthatja. Mert distingválunk kell Vio és zanella között. Az elsőnek bizonyos előnye van, amit nem lehet elvitatni. Az előnye pedig az, hogy nem abból él, amit a fórumon való szereplése szerez neki. Ő a diplomáciából is megélné, ha véletlenül vagyona sem volna. De van neki vagyona is, meg diplomája is, a közéleti szereplése tehát, az sem lehetetlen, hogy bizonyos áldozetokat is megkíván tőle. De zanella ur! Ennek a tizenhárompróbas politikai harambasának semmi egyéb nem nyújt enni valót, mint a fórumon való handabandázása. Így minden cselekedetének a homlokán ott éktelenkedik az önző szándék homályos bélyege. Ami preceptorai diplomája volna, annak már nem veheti többé hasznát, mert *tanítói* (és nem professzori) állásából elcsapták. Vagyona pedig, sajnos, nincs. Egy város multjából emelkedett elő. A pocsetták tündére ő, aki ha le is mosta kezéről az iszapot, az iszap szagától nem tudta megkímélni sem magát sem pedig a társadalmat, amelynek bokréta gyanánt kell őt tartania és — szagolnia. Olympusi egy élvezet.

Hogy miérett okvetetlenkedik ő azzal a szimpla emberrel, aki, mint az egyszerű napszamos funkcionál a polgármesteri székében? Azt mondták egy ízben, hogy ez a zanella rikárd a polgármesteri székbe *vágyódik*, mert így közelebb jutva a városi zsirosbödönhöz, jobban biztosítva látja magát *anyagilag*, mint a képviselői mandátum leple alatt, amely mindenkor a magy. kir. kormány kezétől van függővé téve, amely változik, mint a szelek jársa Fiumében. És mi egész nyugodt lélekkel hangoztatjuk ezt, mert résztünkről volna galádság, ha minden megjegyzés nélkül hagynánk ezt a vállalkozó szellemet, önérdékében experimentálni a város érdekeivel. Az experimentumai pedig abban állnak, hogy ha szükséges a mandátuma szempontjából ad el egy-egy

csipetet a város autonómérdekeiből, vagy az autonómérdekei miatt csapja arcon ő, az alkotmánypárti képviselő az alkotmányt.

Vio ellen zanellának már nem az az első ágaskodása, amit tegnap mivel a képviselőtestületben. Eszébe hozzuk a polgármesternek, hogy a deputato ellene már az utóbbi idők folyamán is követelt el bizonyos orvtámadást. Emlékezzék csak arra, hogy a képviselő nemrégén egy indítvánnyal állott elő, hogy — indítsanak vizsgálatot a fiumei autonómrendőrség ellen. Tehát, Augias istállójának a kisöpréséről volt szó. (Bennünket agyonütöttek volna, ha ezt hangoztatni mertük volna!) Ezzel az indítvánnyal azonban a képviselőnek semmi egyéb szándéka nem volt, mint az ő mérgezett hegyü fegyverét Vio Ferenc ellen szögezni! Csudáljuk, hogy ezt akkor maga Vio is nem vette észre. Hiszen a rendőrségnek is ő a fő feje! E szerint ami *visszalés* abban találtatik, azért *első sorban a polgármester felelős*. És csak másodsorban tartoznak számot adni ezekért az ugynevezett *dirigenték* és harmadsorban Dolzani asszeszor és a végső pontokon csupán az egyes közegek! Ezekért pedig, fokral-fokra, fölfelé, valamennyiért Vio Ferenc polgármesternek kell felelősséggel tartoznia s ő ellene indíthatná meg a *fegyelmi vizsgálat*, ha csakágyan a felszínre vetnék a rendőrség hivatalos kamráiban rejlő hivatalos szegyenfoltokat. Ezeknek a felderítése, szóval, az a szándék, amely ezeket a dolgokat a napvilágra akarja hozni, nagyon nemes volna, ha igazán csak az volna vele a célja, hogy purifikáljon a város közéletében! De e mögött a zanella ur undok önérdéke lappangott, amelylyel a polgármester érdekei és becsülete ellen akart törni!

A karzat azonban, ez a fiumei politikai tényező nem látja az önérdék szörnnyetegét, a komédiás frázisok leplén keresztül! De látni kell Vionak és híveinek, akiknek nyiltabban és bátrabban kellene felvenniök a harcot zanella urék ellen s akkor *maguk mellett találnák Fiume magyarajkú polgárait is*, akikkel aztán karöltve működhetnének remek harmoniában a város érdekeiért. De ebben a helyzetben ezt meg nem kívánhatják. Hiszen ők maguk is meghasonlanak a zanella-féle Catilinákkal, hát hogyan vegye be akkor őket a magyarsággal tartó polgárság gyomra, amely már akkor is kavarodik, amikor csak azokról az urakról szó esik!

A polgármester végre-valahára észrevette azt, hogy zanella ur és hívei őt is a *terrorizmus fegyverével akarják megtörni*. Kijelentette a nyilt ülésen, hogy „nem hagyja magát jogában zanella urtól korlátozni!” Ez az első szó az autonómpárt kebelében, amely a mi állításainkat hangoztatja, hogy ezek az emberek Fiumében mindenkit terrorizálni akarnak. *Urbi et orbi* folytatják ezt a műveletüket s úgy látják, hogy ez már nemcsak a mi körünkben, hanem még az autonómpártban is bizonyos ellenszenvet, izgatottságot és türelmetlenséget kelt.

Mindez azonban csak a hegyek vajudása. Bizonyos, hogy egerek lesznek a szülőttek s lenyelvén egymás gyalázkodását, fognak újból összecseszőkolódzni. És — *eppur si muove!* Fiumében nem változik meg semmi, zanella ur tovább is fogja terrorizálni a podeszta urat és a podeszta ur majd nem fog mindig kifakadni ellene. Most is csodálkozunk férfias és erélyes fellépése felett!

A rappresentanza hírese.

A városi képviselőtestület tegnap délután 5 órakor Vio Ferenc dr. polgármester elnöklésével ülést tartott, amelyen 36 városatyá vett részt. Elmaradásukat igazolták: Steinacker Artur, Prodani János és Edlitz Hugó. A jegyzőkönyv hitelesítése után az elnök konstatálja, hogy a rappresentanza nem határozatképes s ezért néhány percre felfüggeszti az ülést. 5 óra 45 perckor újból megnyitják az ülést. Meixner interpellál egy bizottság ügyében, amely nem létezik. Bruss a városi adóhivatal nyugdíjalapja ügyében szólal fel. A rappresentanza ezután hozzájárul a Whitehead torpedógyár kérdéséhez az iparvígány dolgában. Ezután még két kisebb jelentőségű ügyet tárgyal a rappresentanza, majd átérnek a város 1903 évi költségvetésének a tárgyalására.

Dardi előadó jelenti, hogy a költségvetés tizennégy napig ki volt függesztve közszemlére, de senki sem tett hozzá megjegyzést.

Ezután a költségvetési bizottság betérjeszti jelentését.

A jelentés feloivasása után a polgármester megnyitja az általános vitát, amelynek befejezése után fogják a költségvetést részletében tárgyalni.

Dalmartello Artur az első, aki a tárgyhoz szól. elolvassa a bizottsági jelentésnek azt a részét, amely a VII. szakaszra, a városi tanítók és tanítónők fizetésrendezésére vonatkozik. A bizottság kijelenti, hogy az iskolatanács javaslatát a tanítók fizetésrendezése dolgában azért nem teljesítheti, mert ez 30.000 korona többletet okozna. Dalmartello javasolja, hogy a fizetésrendezés ügyét tárgyalják a költségvetéssel kapcsolatban.

Ritkán kínálkozó
alkalom!

Schwarz és Gerő cégénél

FIUME ►►►►►
◄◄◄◄◄ CORSO

Karácsonyra és újévre

Gyermekruha, kabátok, köpenyek, női kosztümök, aljak mélyen leszállított áron adatnak el. Mindennemű férfi és női divatcikkben a legpraktikusabb ajándékok vásárolhatók. ▲▼▲▼

A polgármester kijelenti, hogy minden javaslatot előbb az illetékes bizottságnak kell tárgyalnia. Ez esetben tehát a javaslatot előbb a pénzügyi bizottság elé fogja utalni. Az ügyet a pénzügyi bizottság tárgyalni fogja s akkor aztán a reprezentanza valamelyik legközelebbi ülésén tárgyalhatják a kérdést.

Zanella Rikárd kijelenti, hogy nincs megelégedve a polgármester válaszával. Kijelenti, hogy a városatyáknak jogukban áll leszálítani, vagy fölemelni a rovatokban szereplő összegeket.

A polgármester hangoztatja, hogy a költségvetésbe nem lehet levenni új részleteket, hacsak azokat nem tűzik napirendre. Hozzáteszi, hogy erre már volt számtalan precedens.

Zanella azt feleli erre, hogy a polgármesternek nincs igaza és hiába hivatkozik precedensre. Azt a javaslatot, amit Dalmartello tett, tárgyalni kell.

A polgármester kijelenti, hogy a Dalmartello-féle javaslatot nem engedi tárgyalni, mielőtt a pénzügyi bizottság elé nem kerül.

Zanella erre így fakad ki: — Nem fogadom el az Ön okoskodását és az ellen tiltakozom.

A polgármester a statutum 89. szakaszára hivatkozik s kijelenti, hogy nem engedi senki részéről polgármesteri jogát csorbítani.

Bellen dr. a polgármester igazát vitatja. Kuscher kérde, hogy tárgyalta-e már a kérdést a pénzügyi bizottság?

A polgármester tagadóan felel. Zanella Rikárd tovább vitatja: — A reprezentanzának szent joga, hogy arról tárgyaljon, ami neki tetszik, s ami a költségvetéssel kapcsolatos.

A podeszta visszavág a deputatónak, a kit nagyon is elragadott a heve, s nagyzási hóbortja. Így felel neki a podeszta:

— Nem engedem, hogy egy Zanella engem jogaimról leckéztessen.

Grossich dr. látva, hogy az incidens egyre élesebb lesz, tréfásan akarta elűtni a dolgot:

— A podesztának is, Zanellának is igaza van.

A polgármester szavazásra akarja bocsátani a kérdést.

Paichrich kérde, hogy ha mind a két félnek igaza van, mi fölött szavazzanak?

Corossacz javasolja, hogy a kérdés fölött ne szavazzanak, hanem egyszerűen vegyék tudomásul.

A polgármester elfogadhatónak tartja Corossacz indítványát.

Zanella erre távozik a teremből. — Nem vagyok gépből való reprezentante. — Ez volt a bucsuszava.

Ugy látszik, zanella távozása jó hatást keltett. (Ebből a szempontból tehát jó volna, ha állanában távol maradna a városházától, de a magyar parlamenttől is. A Szerk.)

Hogy a csend helyreállott, Stupicich Péter intézett kérdést a polgármesterhez a katonaságnak osztályozása dolgában, amelyet minden tíz esztendőben állapítanak meg.

Meixner Artur az iskolai budgethez, Stupicich a városi anyakönyvi hivatal tételéhez szól, amelyet nem talál helyesnek, mert a városi anyakönyvi hivatal nem létezik többé. A polgármester fölvilágosítást nyújt erre. A tétel még a múlt esztendőből maradt a jövő esztendőre. Ezután még a szemétegetőre vonatkozó számadásokat vitatják s ezzel az ülés este 7 óra 30 perckor véget ért.

A reprezentanza ma délután ismét ülést tart, amelyen a jövő évi költségvetést tárgyalják.

— Supilo és Frank. A politikai világ érdeklődésének középpontjában az a polémia áll, mely a koalíció és a Starcevic-párt sajtoja között folyik s amely Frank dr.-nak Wekerle miniszterelnökkel való találkozására vonatkozik. A koalíció lapjai ugyanis azt állítják, hogy Frank dr. mielőtt Wekerle miniszterelnökhez utazott Budapestre, kétszer összejött Rakodczay Sándor dr. bállal. A Starcevic-párt organumai ezt tagadják. A koalíciós sajtó most két tanút nevez meg: Sklavics egyetemi tanárt és Segvics Cherbin lelkészt, akik állítólag látták Frankot Rakodczaynál. A koalíció arra törekszik, hogy Frank sajtópárt indítson ebben az ügyben. Ha kiderülne, hogy e látog

atás tényleg megtörtént, Frank dr. tekintélyen nagy csorba ejtenék. Már eddig is differenciák merültek fel ez ügyből kifolyólag, amennyiben Pavlics képviselő már a múltkor a horvát országgyűlésen megtagadta Frank indítványának aláírását. Ha bebizonyosodik a látogatás megtörténte, Pavlics és társai ott fogják hagyni a Starcevic-pártot.

A haditengerészet a közös költségvetésben.

A haditengerészet rendes szükséglete 1908 évre 10.073.000 koronával több. A múlt évben volt 42.850.110 korona, az 1908-ik évre lesz 53.523.110 korona. A rendkívüli szükséglet 927.000 koronával több, 1907-ben volt 2.549.890, 1908-ban lesz 3.476.890 korona.

A rendes szükséglet emelkedésének legfőbb tétele az új hajók építésére esik.

E címen a múlt évben tudvalevőleg 10.000.000 korona hitelt vett igénybe a haditengerészeti vezetőség; 1908-ra azonban már 17.200.000 koronát irányoz elő s így 1908-ban 7.200.000 koronával többet akar fordítani a három új csatahajó és egy cirkáló építésére és felszerelésére, mint 1907-ben.

A haditengerészet 1908. évi költségvetése rendes szükségletének keretében a haditengerészet tényleges bekeállománya emelését óhajtja s azzal indokolja, hogy a hajóhad hajóinak már az 1908. év elején való szolgálatba helyezésére okvetlen szükséges legyenység felett való rendelkezhetőség elkerülhetlenné teszi, hogy a magasabb tényleges beke állomány emelésére beállítandó ujonctöbbséget besorozására s ez ujoncoknak első katonai kiképzése a rendes időben t. i. az 1907. év őszén történjék meg. Háromezer ujonccal szemben a haditengerészetnél tényleg 4000 legény lesz beállítva. Az 1000 legényből álló ujonctöbbséget tizenkétmillió költségeinek fedezésére az 1907. évben szükséges többköltség kerekaszámában 202.120 koronára rug.

Az 1907. év folyamán Észak-Amerikában a Jamestowni (Virginia) első állandó gyarmatosításnak háromszázadik évfordulójára alkalmával rendezett ünnepségeken, melyeken ugyszólván ez összes idegen államok hadihajókkal, illetőleg csapatokkal képviselve voltak, az északamerikai Egyesült-Államok kormánya meghívásának Ausztria-Magyarország is megjelent, egy a „St. Georg” és „Aspern” nevű hajókból álló cirkálóosztályt Hampton Roadba, New-Yorkba stb. küldött. Minthogy az 1907. évi költségvetés összeállításánál e kiküldetés még nem volt kilátásba véve, a hajók kirendelése által felmerült kerekaszámában 401.400 korona többszükséglet az 1907. évre engedélyezett összegekből nem fedezhető.

A haditengerészetet illetőleg a percentuáció ez: Ausztria 67-81 százalék, Magyarország 17-13 százalék, megszállott terület 0-26 százalék, külföld 14-80 százalék.

1. A zászló- és címerkérdés szabályozásáról szóló határozatok a következők:

Mivel ezen kérdés a hadvezetőség saját hatáskörében meg nem oldható, hanem ehhez a monarchia mindkét állam kormányának hozzá kell járulnia, eziránt mindkét miniszterelnököt megkereste a hadvezetőség. Az illető tárgyalások ez ideig még nem voltak befejezhetők.

2. A magyar nyelv kötelező oktatásáról a tengerészeti akadémiákon:

A magyar nyelv oktatásában való részvétel, melyre eddigelé csupán a magyarajku növendékek voltak kötelezve, az 1907-8. tanévtől kezdve az összes magyar honos növendékekre kötelező. A növendékeknek előismereteikhez mérten csoportokba való beosztása, valamint a tananyagának az akadémiai tanidő nyolc felére való célszerű felosztása ama cél elérésére irányul, hogy azon magyar honos növendékek is, akik az akadémiába való belépésük ideje alkalmával csak részben vagy egyáltalában nem bírták a magyar nyelvet, az akadémia elvégzése után a nyelvet lehetőleg teljesen elsajátíthassák. Mivel csupán egy vagy két évi tanítás által a nehezen elsajátítható magyar nyelvben különös siker alig várható, a magyar nyelv behatóbb oktatása az 1907-8. iskolaévben csak az I. és II. évfolyam növendékei számára lesz rendszerezésre, míg az 1909. év őszétől kezdve mind a négy évfolyam magyar honos növendékeire nézve egyaránt kötelező lesz.

3. Arra a határozatra, amely szerint a négy új hajó építési költségének megszavazása azon feltételhez lesz kötve, hogy a magyar állam jogai a közös haditengerészetben érvényesülni fognak:

A magyar nyelv oktatása az országos bizottság kívánságának megfelelően a tengerészeti akadémiában szélesebb alpra lett fektetve, azonkívül a magyar nyelv mint államnyelv a haditengerészetben a hatóságokkal s személyekkel való érintkezésben épp úgy használtatik mint a közös hadseregben.

A címer- és zászlókérdés szabályozása meg lett indítva.

Magyar állampolgárok a közös haditengerészetben bizonyára a megfelelő számban alkalmaztatnának, ha elegendő pályázó jelentkeznek; arra azonban, hogy még mindig csekély számú magyar honos pályázzik, a hadügyi igazgatás befolyást nem gyakorolhat.

UJDONSÁGOK.

— Sorhajóhadnagyból — tengerészeti attasé. E hónap folyamán a római osztrák-magyar nagykövetségnél egy tengerészeti attasé állást terveznek. Eddig csak az ottani katonai attasé mellé volt beosztva egy tengerésztiszt mint tengerészeti szakértő. Ennek az állásnak a kirendelése azzal függ össze, hogy egyrészt az olasz tengerészet jelentősége mindinkább növekedik, másrészt, hogy a nagykövetséghez beosztott tengerésztisztek állása a római diplomáciában nagy érvényre jusson. Erre az állásra Rémy László sorhajóhadnagyt fogják kinevezni. Rémy sorhajóhadnagy több éven át Ferenc Ferdinánd királyi herceg mellett mint parancsörtszt működött. Rémy 1865-ben született és 1886 óta áll a tengerészet szolgálatában.

— Felolvasás a Társadalomtudományi körben. A fumei társadalomtudományi kör tegnap este felolvasó estét rendezett, amelyen Klein Armin az angol munkások küzdelmét ismertette. A felolvasás alkalmából az egyesület nagy helyisége teljesen megtelt. A felolvasó tanulmánya kimerítően ismertette az angol munkásmozgalmakat, a kétszáz esztendő előtti időből kiindulva. A hosszú tanulmány közel két órára kötötte le a közönség figyelmét s a mikor az érdekes előadás véget ért, a felolvasót lelkesen megjeléngették.

— A voloscai rendőrség és a trieszti gyilkosság. A voloscai rendőrség jelenést küldött a fumei rendőrségnek, amely szerint Rogolich-Miat Mario 20 éves sinji, dalmáciai illetőségű napszámost, akít a fumei rendőrség számos büntetett elkövetése miatt köröz, letartóztatja. A voloscai rendőrség valószínűnek tartja, hogy a trieszti kocsis három gyilkosának egyikét fogta el a napszámos személyében.

— Egy hajórakomány árverezése. Hétfőn délelőtt 10 és 12 óra között érdekes árverezés lesz a Riva Orientalen. Az árverést Gellertich Miklós dr. közjegyző végzi s ez alkalommal egy hajórakomány pirit, 2340 tonna kerül árverezésre.

— A visszavándorlás. Newyorkból érkező jelentések szerint a múlt hét óta hetvenötezer ember, legnagyobb részt magyar, lót, olasz és lengyel indult vissza Európába. Mint-hogy a visszavándorlók nagymennyiségű amerikai pénzt visznek magukkal, a pénzsükség nagyobb arányokat fog ölteni.

— Új osztrák gőzös. Az osztrák kereskedelmi hajóraj ismét szaporodott egy hajóval. A P. emuda Mátyás örökösei szabadhajós szövetkezett egy „Gardenia” nevű cargo-boatot építtetett a Rodger és Társa glasgowi hajógyárban. Az új hajó 5100 tonna tartalmu, 100-70 méter hosszú és 13-95 méter széles. A hajó négy hatalmas rekeszből áll, 1500 lóerejű gépezettel van felszerelve.

— Árverés az állomáson. Hétfőn f. hó 23-án d. u. 3 órakor Dr. Fésüs György közjegyző jelenlétében a 43. számú vasúti raktárban egy gázmotor és különféle malomgép alkatrészek fognak nyilvános árverés úján eladani.

— Mozgófényképek. Az „Edison”-terem legújabb műsora: A minta borbély. — Szűz anya segíts. — Részlet a „La Favorita” operából, grammofoon és zenekari kísérettel. — Az én lobogóm. — Meglopoit tolvaj.

TÁVIRAT. DE TELEFON.

Wekerle a királynál.

BÉCS, decz. 21. *Wekerle* Sándor miniszterelnököt a király ma hosszú kihallgatáson fogadta.

A miniszterelnök Bécsben.

BÉCS, decz. 21. *Wekerle* Sándor miniszterelnök tegnap este ideérkezett, hogy kihallgatáson jelenjék meg a királynál és részt vegyen a delegáció mai ülésén.

A delegáció a királynál.

BÉCS, decz. 21. A király ma délelőtt 11 órakor fogadta a magyar delegáció tagjait. A delegáció nevében *Barabás* Béla üdvözölte a királyt, kifejezve annak hódolatát és ragaszkodását. Elismeréssel adózik öfelségének, hogy sikerült a békét megteremtenie s örömeinek adott kifejezést, hogy a delegáció jó egészségben üdvözölheti a királyt. A véderő fejlesztését a nemzet erejéhez képest fogják megszavazni.

A király válaszában üdvözölve a delegációt, örömeinek adott kifejezést, hogy az utolsó delegáció összeülése óta a helyzet változott. Kijelentette, hogy igyekezni fog a békét fenntartani. Hozzátette, hogy a kormány feladatai csak legszükségesebbeket megoldani. A katonai hitelek rendkívül le vannak szállítva.

A Wekerle-Polonyi-affér.

BUDAPEST, decz. 21. *Polonyi* Géza volt igazságügyi miniszter *Kaas* Ivor bárót és *Henc* Károly néppárti képviselőt nevezte meg segédül.

Az osztrák közigazgatási bíróság elnöke meghalt.

BÉCS, decz. 21. *Schönborn* gróf az osztrák közigazgatási bíróság elnöke ma meghalt.

Ongyilkos joghallgató.

MÁRMAROSSZIGET, decz. 21. *Farkas* Pál joghallgató ma agyonlőtte magát. Ongyilkosságának okáról különböző verziók keringenek.

Várandós állapotban

lévő anyáknak nincs jobb barátjuk, mint a SCOTT-féle Emulsió. Testi gyengeség és bágyadság ha kinozza őket, úgy a SCOTT-féle Emulsió épp oly csodálatos, mint kielégítő hatással van.

Uj erőt és uj életkedvet

kölesönöz a SCOTT, mintha varázsital lenne. De még több örömet okoz a szülőknek, ha a csecsemő megszületik, mert egészséges színében és erős formájában a szülők különösen gyönyörködnek. Ez onnan van, mert az anya által bevett SCOTT-féle Emulsió a gyermeket is táplálta s erősítette, szóval mindkettőre a legkellemesebb hatást gyakorolta.

Egy eredeti üveg ára 2 K. 50. fillér.
Kapható a gyógyszertárakban.

Feloldós szerkesztő: *Korcsmáros* Nándor.
Szerkesztő és lapigazgató: *Murai* Jenő.

Egyedüli magyar konyha Fiumében.

MAGYAR VENDÉGLŐ

Szépárny rakpart az *Adria-palota* mellett.

VENDÉGSZOBÁK OLCSÓ ÁRBAN.

ERBISTI GIOVANNI

„All' Universo“

FIUME, Via del Fosso 2.

Karácsony napra

a legszebb csokoládé- és cukorka-ajándékok valamint karácsonyfa-díszek kaphatók

Weisz Ignác

cukorkakereskedőnél Fiume, Via Governo 24 (Corso).

Kitünő teasütemény!

Francia és olasz

nyelvet olcsón tanít kitünő módszerrel bíró kisasszony. Cím: Piazza del Mercato Coperto 2. sz. III. em. balra.

KARÁCSONY alkalmával

felszereltem üveg- és porcellánraktáramat szép és mesés olcsóságú tárgyakkal

KORNICZAI G.
Via Governo 22. (Corso.)

Uj műfestészeti-, vegytisztító- és mosó-intézet.
Brott Lajos

Fiume Via Germania, (Micolini és Riehlmann féle ház.)

Elvállal mindennemű tisztításokat, agymint őr-, nő- és gyermek-ruhát, kelméket, kezlőt, függönyöket és szőnyeget, valamint butorszövetek, pipérékek, kézimunkákat műfestészeti és vegytisztítási célból mérsékelt árak mellett.

Háztól és házhoz szállítás. Levelező-lap elégséges A. n. d. közönség pártfogását kéri Brott Lajos műfestő.

Használt és új zsákok raktára.

Bel- és külföldi gyártmányu új és használt zsákok vétele és eladása.

Rupnik Emil

Ürményi-tér 6. sz. Steinmann-féle ház. Telefon 226. sz.

A FIUMEI KERESKEDELMI BANK RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

ADRIA PALOTA FIUMÉBAN ADRIA PALOTA

letétkönyvek és folyószámlák után

5% netto kamatot

térít meg főlőnek. A jérendkacót a Bank örménye viseli.

Dr. PACHANY A.

FOGORVOS FIUMÉBAN
munkodik minden hétfőn, szerdán és csütörtökön d. n. 3-
„VILLA FELICE“ ABBAZIÁBAN.

— Óriási készletek az idényre —

elegáns, modern és elsőrendű **kész férfi-és gyermek - ruhákban.**

Nagy raktár szörmeárúkbán. Ruhák mértékre is készíttetnek

Grand Prix

Vigyázat a védjegyre.

Dr. Angyán, Dr. Elischer, Dr. Herzel, Dr. Kéty, Dr. Korányi, Dr. Laufenauer, Dr. Liebmann, budapesti egyetemi tanárok, Dr. Blax tanár, Dr. Lbel, Dr. Gorsky, Dr. Kostecky, Dr. Szemere, Dr. Szigeli abbaziai, Dr. Ebers, Dr. Cettelli, cirkenicai, Dr. Giordano, Dr. Velo velencei és sok más jeles orvosi kapacitás a

SZENT ISTVÁN védjegyü

Dupla malátasört

a kőbányai Polgári serfőző r. t. gyártmányát ajánlják, melynek kiváló gyógy- és üdítő hatása föltűnőhatalian.

a „**GOLIÁT**“ malátasör 10 fillérrel olcsóbb.

Árusítják Fiumében:
Agonia Francesco via Clotta, Angelini Giuseppe Fiumara, Bach Milan via Giuseppe, Cartesio Nicolò via Governo, Gambrinus Buffet via Lido, Grünfeld Buffet Corsia Deak, Moravec Carlo Corso, Pasticceria Salomon Corso, Schittar Giovanni Piazza Zichy, Stochel Giovanni via Alessandrina, Tones Valentino Corso, Unione Comestibili e Coloniai via del Pino, Máv. fogyasztási szövetkezet Punto Franco.

VARIETÉ INTERNAZIONALE

Esténként kiváló művészierők fellépte

Via Alessandrina 3. kezdete 9 órakor.

A „De la Ville“ kávéházban

ma és minden este

BARCA JENŐ

jeles kaposvári cigány zenekara

hangversenyez.

KALOGEN

BRÁZAY SÓSBORSZESZ FOGKRÉM A LEGJOBB

Karácsonyi meglepetésnek!

Kor. 21.60 **Különlegességek** Kor. 21.60

a **Fiumei kávépörköldő**

és a **Fiumei csokoládégyár**

termékeiből kombinált csomagokban

2 kg. Coffea Melange legfinomabb kávék keveréke

1/2 „ főző csokoládé 32 sz.

1/2 „ 1 doboz dupla kakao ff

1/4 „ ff bonbons parisien.

1 „ legfin. csemege és étek csokoládé-keverék

Kor. 21.60 bérmentve minden postai állomásra.

C. Schlögl
Fiume Corso 5. sz.

Gioacchino Brun olasz vendéglője.

Alla Città di Pisino

— FIUME, Via S. Girolamo. —

az idegenek kedvelt találkozóhelye nyitva van az éjjeli vonatok és gőzösök érkezésekor is. Már kora délelőtt kitzűnő reggelik és uzsonnák kaphatók olasz módra készített tésztával.

Olasz konyha, német konyha. Bel- és külföldi borok.
— Kitzűnő Kőbányai polgári sör. —

Előfizetők elfogadtatnak.

Szives pártfogását kér **Brun Gioacchino** tulajdonos.

POTOSNJAK G. FIA

zongorarakára

Via Ciotta 12.

Szálloda és Pensió LACKNER

ABBAZIA, Reichsstrasse.

Gyönyörű tengeri kilátás majdnem minden szobából.

Magyarok kedvence lakhelye. **OLCSÓ ÁRAK.**

Előzékeny és pontos kiszolgálás. Fürdő a házban.

Villanyvilágítás

NEW-YORK áruház

Via Andrassy I. sz. újra megnyitott.

Legolesőbb bevásárlási forrás

női ruhák, női ingek, zsupónok, aljak, blúzok, kötények, férfi ingek, alsó nadrágok, téli trikot áruk, zsebkendők, női és férfi harisnyák, csipkék, himzések, élyen díszek, fehérnemű díszek stb. stb.-ben.

Olcsó gyári árak! Nagy forgalom! his haszonnal!

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására hozni, hogy a **karácsonyi ünnepekre és újévre szopós malacz, bőrös peccsenye, baromfi,** frissen vágott marha, borju és sertéshus kitzűnő minőségben kapható.

Naponta friss hentesáruk!

A n. é. közönség szives pártfogását kéri mély tisztelettel

Baccarcich Carlo mészáros és hentes

Piazza delle Erbe FIUME Piazza delle Erbe.

PONTOS KISZOLGÁLÁS!

JUTÁNYOS ÁRAK!

Vas- és érczárú-üzlet Simper János

Fiume, Via Governo 20.
Telefon 402.

Kályhák, sparherdek, kályhavédők, széntartók stb. nagy raktára.

OH JAJ! Köhögés, rekedtség és elnyálkásodás ellen gyors és biztos hatásuak

Egger mellpasztillái

az étvágyat nem rontják és kitzűnő ízűek.

Doboza 1 és 2 korona. Próbadoz 50 fillér.

Fő- és széküldési raktár: „NADOR” gyógyszerár Budapest, VI., Váci-körut 17.

Megfojt az átkozott köhögés!

ÉLJEN! Egger-mellpasztilláját csakhamar meggyógyított

KAPHATÓ FIUMÉBEN: Accurti Károly, Bab é Hinko, Mizzan Adorján, Prodám János, Schindler Adolf gyógytárakban, Rosenkört Gusztáv

SERDOZ FRANCESCO

FIUME, Via del Fosso 2.
— Telefon sz. 303. —

Vaskereskedés. Fémérük. - - - Vasgerendák.

Nagy választék kályhák, tűzhelyek, konyhaeszközök, konyhaedényekben stb

Hotel Pension Herkules ABBAZIA.

Modern kényelemmel berendezett ház a molóval szemben. - Hires konyha. Családok részére mélyen leszállított árak.

E lapra hivatkozók kedvezményben részesülnek.

Tulajdonos: Witsch Albert.

Különlegességek konyhaedényekben.

HIRDETÉSEK felvétetnek a kiadóhivatalban.

Cinematograf „EDISON”

Mozgófénykép-terem VIA FIUMARA 2. SZÁM.

A legszebb és legtökéletesebb vetítési szerkezettel.

Villanyosan szellőztetett s kényelmes ülésekkel berendezett nézőtér.

Állandó előadások d. u. 1/25-101 kezdve.

Állandó bérletjegyek is válthatók a pénztárnál.

KIADÓTULAJDONOS: „A TENGERPART” LAPKIADÓ VÁLLALAT.

Villa Dražica Abbazia.

Szép fekvés, kilátással a tengerre.

Rényelmesen berendezett szobák

= MÉRSÉKELT ÁRAKON. =

Lokey kávéház ABBAZIA.

Reichsstrasse, a kurpark átellenében.

Magyarok kedvence találkozó helye.

Figyelmes kiszolgálás.

Szálloda és pensió Ertl ABBAZIA.

Reichsstrasse. A kurpark mellett.

Tulajdonos: Trotter Viktor.

A magyarok legkedvencebb lakhelye. Kitzűnő és elismert konyha.

Előzékeny kiszolgálás. Mérsékelt árak.